

[Hírek](#) » [Mérleg rovat](#)

Retrórajongóknak erősen ajánlott a debreceni kiállítás

Írta: [ITcafé](#) | 2017-04-10 15:57 | Forrás: ITcafé

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) és a Debreceni Törvényszék szakmai támogatásával mutatkozott be egy páratlan ritkaságokat felvonultató informatikatörténeti magángyűjtemény.

A Debreceni Járásbíróság biztosít helyszínt épületében az április 6-án megnyitott és június közepéig látogatható tárlatnak. A kiállítást a Debreceni Törvényszék informatikusa, Vidovenyecz Zsolt állította össze elsősorban magyar gyártású számítógépeket tartalmazó kollekciónak.

A Vasfüggöny szülöttei – a magyar informatika hőskora_a keleti blokkban című kiállítás a hatvanas évek második felétől a nyolcvanas évek végéig szemezget a hazai informatikatörténetből. A bemutatott tárgyak jól példázzák azt a kreativitást, amellyel a magyar informatikusok a hidegháború, az embargó körülményei között is nagyot tudtak alkotni. Láthatóak a keleti országok együttműködési programja, azaz az ESZR (Egységes Számítógép Rendszer) keretei között fejlesztett professzionális berendezések, nyugati minták alapján „klónozott” készülékek és teljesen magyar fejlesztésű alkotások is. A modern számítástechnika atyjáról, Neumann Jánosról és a magyar informatika legnagyobb alkotóiról az NJSZT jóvoltából olvasható tablósor.

A tárlat legrégebbi tárgyai: Klatzmányi Árpád HUNOR 131 asztali tranzistoros számológépe és Kovács Mihály Mikromat kibernetikai építőkészlete. Míg ezek a tárgyak fél évszázadosak, a bemutatott tárgyak többsége az 1980-as évekből való. Látható például a Németh Aladár által formatervezett, Esztergomban gyártott Labsys-80 professzionális számítógép vagy a COMPUT-80 nevű, szintén magyar PC, amelyből jelenleg nincs több fennmaradt példányról tudomásunk. Az MTA SZTAKI ProPrimo nevű mikroszámítógépéből is mindössze öt megmaradt példányról tudunk – ezek egyike Debrecenben látható, ahogy a szintén SZTAKI-ban, az Alföldi Nyomdában dolgozó Varga Györggyel együtt fejlesztett, nyomdai Syster számítógép is. (Varga György a megnyitót is megtisztelte jelenlétével.) De néhány tárgy megidézi a Központi Fizikai Kutatóintézet (KFKI) TPA-családját éppúgy, mint a Videoton termináljait és személyi számítógépeit, megtekinthetőek a Számítástechnikai Koordinációs Intézet (SZKI) termékei, köztük a legendás Proper-16 – és más kisebb-nagyobb hazai cégek gyártmányai, a Rolitrontól a Ganzig.

A megnyitón Vágó Zsolt, a Debreceni Járásbíróság elnöke köszöntötte a megjelenteket. Elmondása szerint egy hétköznapi beszélgetés során derült ki számára, hogy a törvényszék informatikusának ilyen páratlan gyűjteménye van. A tárlatot *Képes Gábor*, az NJSZT főmunkatársa nyitotta meg, aki jelezte, hogy az NJSZT örömmel karolta fel a kezdeményezést, mert a múlt értékeinek megőrzését kiemelt feladatának tekinti. A tárlat műtárgyaiból néhány kiemelkedő példányt az NJSZT budapesti és szegedi időszaki kiállításain is lehet majd látni, ezek a nagy értékű tárgyak méltóképp egészítik majd ki az NJSZT világszínvonalú Informatika Történeti Kiállítását.

A megnyitón Képes Gábor, az NJSZT főmunkatársa bevezető tárlatvezetésben követte végig a magyar informatika „vasfüggöny mögötti” évtizedeinek fontos állomásait. Az emlékek felidézésében segített az is, hogy a tárgyak egy része működőképes: a megnyitón a szekrény méretű, derekasan zúgó-zümmögő Videoton R11 zaja varázsolt hamisítatlan számítóközpont-hangulatot, a 80-as évek gyerekszobáit pedig a Videoton TV Computeren futó – és korhű Videoton televízión megnézhető – Úrhódító játékprogram idézte fel. S bár a tárlat a magyar gépekre koncentrál, nem maradhattak ki a 80-as években hazánkban legnépszerűbb Commodore és Sinclair-masínák sem: a látogatók ugyanis reklamálnának, ha nem láthatnák viszont az „elmaradhatatlan” Commodore-64-et.

Az ingyenesen megtekinthető és a *Nyitott Bíróságok Program* keretében diákcsoportok által is látogatható kiállítás sokat mesél a magyar számítástechnika mérföldköveiről, melyek egyben egy izgalmas történelmi korszak tanúi is.

Cím: Debreceni Járásbíróság, Arany János u. 25-31, nyitva tartás: H-CS 8-16 óra, P 8-13:30 között.

Forrás link: https://itcafe.hu/hir/debrecen_retro_kiallitas.html